

Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen

gemeente

Winterswijk

Inleiding

De gemeente Winterswijk heeft een oppervlakte van in totaal 13.881 hectare. Voor het beheer van de openbare ruimte worden middelen ingezet voor onder andere:

- Wegen en verkeer, inclusief openbare verlichting, kunstwerken, meubilair en bebording;
- Waterbeheer, met inbegrip van riolering en beduikering;
- Groen;
- Gebouwen.

Wegen

Wegenbeheerplan

Het wegenbeheer in de gemeente Winterswijk is, zowel binnen als buiten de kom, gebaseerd op het wegenbeheerplan 2020-2024. Voor het beheerplan zijn de wegen met behulp van de schadecatalogus visueel geïnspecteerd. Hiervoor hanteren we de systematiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). Aan de hand van de inspectieresultaten wordt de onderhoudsbehoefte voor de verharde wegen geraamd. De prioritering van de uitvoering wordt functioneel en risicogestuurd bepaald. Afhankelijk van de omvang van de werkzaamheden, wordt de uitvoering gedaan door verschillende partijen. Het klein (dagelijks) onderhoud is werk voor de ROVA. Middelgroot onderhoud, waarbij weg- of trottoirdelen worden aangepakt, wordt op basis van een onderhoudsbestek door een marktpartij uitgevoerd. Groot onderhoud (herinrichting van de hele weg of wijk) wordt projectmatig voorbereid en aanbesteed. Uitvoering van de projecten gebeurt volgens het investeringsplan.

De volgende projecten staan gepland of zijn in uitvoering:

Binnen de bebouwde kom:

- Herinrichting van de wijk De Pas, in afstemming met bewoners en De Woonplaats.
- Herinrichting van de Kloksteeg en Notaristuin na afronding van de bouwactiviteiten.
- Herinrichting van de Markt en omgeving.
- Vervanging en optimalisatie van het parkeerverwijssystem wordt gecontinueerd.

Buiten de bebouwde kom:

- Instandhouding van het wegdek van de Meenkmlenweg.
- Instandhouding van gedeelten van de Haverkampstegge en Masterveldweg.
- Instandhouding recreatieve fietspaden.
- Verleggen Steengroeveweg voor Terra Temporalis.

Laadpalen

Met de aanleg van de nieuwe parkeerterreinen aan de Burgemeester Vlamstraat, Jeugdkerkstraat, Burgemeester Bosmastraat (achter het raadhuis) en de Laan van Hilbelink, is het aantal publieke laadpalen fors uitgebreid. Kuster Energy heeft, in samenwerking met het energieloket AGEM, op deze parkeerterreinen laadpalen geplaatst die plek bieden aan 34 elektrische voertuigen. Het aantal publiektoegankelijke laadplekken bedraagt hiermee in totaal 47. Semipublieke en private laadpalen zijn daarin niet meegerekend.

De Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) is onderdeel van het Klimaatakkoord. Het schrijft voor dat elke gemeente in Nederland in 2021 een 'integrale visie op laadinfrastructuur en plaatsingsbeleid' moet hebben vastgesteld. Omdat het een belangrijke bijdrage kan leveren aan klimaatdoelstellingen, maar ook om ervoor te zorgen dat het aantal laadplekken gelijke tred houdt met de groei van het elektrisch vervoer. Visie en beleid worden opgesteld met een zichttermijn van tien tot vijftien jaar. Ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Daarom is ervoor gekozen visie en beleid om de twee jaar te herzien.

Het aantal laadplekken in Winterswijk blijft de komende jaren groeien. Dit blijkt uit prognoses van kennisinstelling ElaadNL. Gezien de huidige tendens groeit het aantal publiek toegankelijke laadplekken in 2025 naar een totaal van 102, en in 2030 naar een totaal van 270. De gemeente Winterswijk wil elektrisch rijden stimuleren en gaat vraag gestuurd en proactief, vooruitlopend op de vraag, laadpalen realiseren. In 2022 gaan wij aan de slag met een plankaart. De plankaart helpt ons bij de vertaling van de laadvisie naar de uitvoering. Ook kan deze kaart de doorlooptijd versnellen, omdat vooraf nagedacht is over een geschikte plek voor de laadpaal. Daarnaast is de plankaart een middel om inwoners te betrekken bij de uitrol van laadpalen.

Openbare verlichting

Beheer en onderhoud van de openbare verlichting voeren we uit conform het beleids- en beheerplan.

Vanaf 2020 voert een nieuwe aannemer onderhoud, vervangingen en de schadeafhandeling uit. In 2021 is gestart met de opzet voor het nieuwe beleids- en beheerplan. Dit ronden we in 2022 af en dan presenteren we dit plan ook.

Het streven om het energieverbruik in 2030, ten opzichte van 2014, met 50% te hebben verlaagd, ligt op koers. Na veel uitbreidingen door nieuwbouw en het vervangen van oude installaties met grote mastafstanden, zet de besparing verder door. Ook de komst van steeds zuinigere nieuwe modellen en het toepassen van slimme verlichting draagt hieraan bij. In 2021 daalt het verbruik onder de 80% ten opzichte van 2014, bij een toename van het aantal masten met circa 12%. Tegen het einde van 2022 verwachten we dat het verbruik daalt tot 76%.

In 2022 wordt vanwege regulier onderhoud op de volgende locaties de openbare verlichting vervangen: Keizerstraat, Hoge Wieber Zuid met Beusinkweg, Groen van Prinstererstraat, Schaepmanstraat en Thorbeckestraat.

Vanwege uitgestelde reconstructies en nieuwbouw door onder andere de coronamaatregelen, vervangen we in 2022 bestaande verlichting en plaatsen we nieuwe verlichting in De Pas, de Kloksteeg (als afronding van de omgeving achter de HEMA), de Breehegge (als afronding van de nieuwbouw), Keizerpoort en fietspad Bataafseweg (Laan van Hilbelink - Vredenseweg). Ook het voormalige DAV-terrein, het voormalige Siloterrein, Vliertuin 2 en de herontwikkeling Grijsen Brinkheurne fase 2, worden voorzien van nieuwe verlichting.

Met de vervanging van verlichting op en rond de Markt, inclusief de vervanging van de grondspots voor de 'aanlichting' van de kerk, wordt gewacht op nadere planvorming.

Civiele kunstwerken

Onderhoud van civiele kunstwerken (bijvoorbeeld bruggen, viaducten en tunnels) gebeurt op basis van visuele en technische inspecties. De inspectieresultaten worden vastgelegd in een beheerprogramma. Vervolgens worden op basis van conditiescenario's maatregelen gepland om de kunstwerken op een minimaal niveau verkeersveilig te houden. Vervangingsinvesteringen worden in het investeringsplan opgenomen. Voor 2022 zijn geen vervangingsinvesteringen gepland.

Het cluster wegen bestaat uit wegen, openbare verlichting en civiele kunstwerken.

De exploitatielasten voor dit cluster worden in 2022 geraamd op € 4.800.000, inclusief de lasten voor straatnaamgeving en huisnummering, bermbeheer en gladheidbestrijding. De exploitatielasten bestaan uit € 2.900.000 aan niet-beïnvloedbare kapitaallasten (rente en afschrijving). Daarnaast bedraagt de bijdrage aan de ROVA € 600.000.

De (bruto) investeringen in wegen en verkeer zijn voor 2022 op € 5.700.000 beraamd (inclusief € 100.000 subsidiabele provinciale bijdragen), zodat de gemeentelijke netto-investering € 5.600.000 bedraagt.

Kengetallen wegen

	2019	2020	2021	2022
Verharde wegen binnen de kom	101 km	102 km	103 km	103 km
Verharde wegen buiten de kom	212 km	212 km	213 km	213 km
Zandwegen	125 km	125 km	125 km	125 km
Fietspaden	40 km	40 km	42 km	42 km
Voormalige RAL-fietspaden	58 km	58 km	58 km	58 km
Instandhouding wegen binnen de kom	3,2 km	1,7 km	2,7 km	2,0 km
Instandhouding wegen buiten de kom	4 km	3,1 km	3 km	3,9 km
Instandhouding fietspaden	0 km	1,6 km	1,8 km	1,5 km
Aanleg fietspaden		1,2 km		
Openbare verlichting	5.377st	5.395 st	5.425 st	5.425 st
Vervanging openbare verlichting	32 st	93 st	95 st	95 st
Bruggen	70 st	70 st	70 st	70 st
Vervanging bruggen (autoverkeer)	0 st	0 st	0 st	0 st
Vervanging brugdekken (autoverkeer)	0 st	1 st	1 st	0 st
Vervanging voetgangers-/fietsbruggen (dek)	1 st	0 st	0 st	0 st
Tunnel	1 st	1 st	1 st	

Waterbeheer inclusief riolering en beduikering

Het Gemeentelijk Waterplan Winterswijk 2019-2023 vormt de leidraad voor het aanleggen, beheren en onderhouden van de rioleringsstelsels in de gemeente Winterswijk. In het plan staan ook richtlijnen voor ontwikkeling en samenwerking. Op basis van afschrijving en inspectie (met reiniging) worden rioleringen, drainages, duikers en vijvers onderhouden, gerenoveerd of vervangen en adequaat afgekoppeld.

Dit kan bijvoorbeeld als er al eerder voorzieningen (leidingen en/of retenties) zijn aangelegd, of als het afkoppelen relatief goedkoop kan. Bij nieuwbouw wordt hemelwater zonder meer gescheiden aangelegd. Het streven is 'minder verstenen en verzamelen, meer vergroenen en verspreiden', zodat het waterprobleem voor de toekomst minder groot is. De komende jaren worden er stappen gezet naar risicogestuurd rioolbeheer. De regionale en lokale samenwerking binnen Achterhoek+ en WintLicht worden in 2022 gecontinueerd.

Samenwerking regio Achterhoek +

Bestuurlijke en ambtelijke overleggen (kennisdelen, voorbereiding bestuurlijk overleg) worden in 2022 gecontinueerd. Themadagen over klimaatadaptatie (2x) worden digitaal georganiseerd, waaronder het plan van aanpak in de regio voor droogte. Tevens geven we aandacht aan vragen over de Omgevingswet (dit wordt gezamenlijk gedaan binnen Beraad Water).

Grote aandachtspunten voor water en klimaat voor de komende jaren zijn:

- Het landelijke Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie (DPRA) van het ministerie van I&M (ook wel klimaatadaptatie genoemd).
- De Omgevingswet met gewenste burgerparticipatie en ketensamenwerking.
- Regionaal is er op het gebied van klimaatadaptatie een programmaplan voor de aanpak van droogte in de Achterhoek gemaakt, in samenspraak met alle betrokken organisaties (zoals landbouw, natuurorganisaties en het

drinkwaterbedrijf). Het gaat daarbij vooral om de droogteproblematiek in het buitengebied. Alle regionale gemeenten, en dus ook Winterswijk, hebben toegezegd hier in 2022 aan bij te dragen. Dit wordt in 2022 verder regionaal uitgewerkt, om de kansen (waaronder subsidies) de komende jaren effectief te kunnen benutten.

- Om de zoetwaterbeschikbaarheid klimaatbestendig te maken, zijn er voor de periode van 2022-2027 mogelijkheden om subsidie te ontvangen. Hier gaan we actief op acteren. In samenwerking met de werkregio is gestart met de voorbereiding van een regionaal bod voor ZON (Zoetwatervoorziening Oost-Nederland)- subsidie 2e fase. In 2021 wordt dit verder uitgewerkt.

Samenwerking (afval)waterteam WintLicht

Door het in 2016 opgerichte samenwerkingsverband tussen Oost Gelre, Winterswijk en waterschap Rijn en IJssel zijn, samen met Aalten, in 2020 in het kader van de DPRA-opgave klimaatstresstesten voor water, droogte en hitte uitgevoerd. In de loop van 2021 bestaat het vervolg uit klimateffectgesprekken (formeel 'risicodialog' genoemd). Eerst ambtelijk en bestuurlijk, vervolgens extern. De fasering en wijze waarop, wordt in 2022 vastgesteld. Aansluitend op de gesprekken worden maatregelen benoemd.

Verder werkt WintLicht aan:

- Het onderdeel water in de omgevingsvisie (ook samen met de regio Achterhoek+).
- Onderzoek naar ketenoptimalisatiekansen in het inzamel- en transportstelsel (ook illegale lozingen en calamiteiten komen daarbij in beeld).
- Het deelproject risicogestuurd rioolbeheer. Hierbij wordt niet alleen naar afschrijvingen gekeken, maar ook rekening gehouden met te verwachten risico's bij oudere riolen. Een risicomatrix is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Ook is de actualiteit van de rioleringsdata essentieel. Hiervoor zijn in 2021 flinke stappen gezet. Het project wordt samen met Oost Gelre opgepakt.

Beheer en onderhoud riolering en afwatering

Beheer en regulier onderhoud aan riolering, evenals metingen van grondwaterstanden en monitoring van het gemengd riool, wordt gecontinueerd, evenals het reinigen van drainage, kolken en lijnafwatering. Uitgangspunt is dat de beschikbare data (voor zover praktisch mogelijk), wordt gecentraliseerd in één databeheersysteem (=Kikker). Reiniging en inspectie vinden plaats aan de hand van een reinigingsplan, op basis waarvan de laatste tien jaar de hele kom is gereinigd. In 2021-2022 wordt een nieuw inspectie- en reinigingsplan opgesteld, op basis van risicogestuurd rioolbeheer. Ook voor het onderhoud van drainage wordt een nieuw plan gemaakt.

Tijdens de herinrichting van De Pas wordt het hemelwater gedeeltelijk geïnfiltreerd. In project Hakkelerkamp Fase 1 en 2 wordt de riolering vervangen en wordt hemelwater afgekoppeld (en waar mogelijk geïnfiltreerd). In 2022 start de voorbereiding van project Hakkelerkamp.

Op basis van de resultaten van een waterkwaliteitsonderzoek naar blauwalg in de retentievijvers Berkhof en Oostervoort door het waterschap, worden de komende jaren maatregelen genomen.

Het reguliere onderhoud van de drukriolering in het buitengebied wordt middels een vierjarig bestek uitgevoerd. Daarnaast zijn pompunits en gemalen vervangen. Incidenteel worden nieuwe aansluitingen op de drukriolering gerealiseerd.

De exploitatielasten met betrekking tot riolering worden in 2022 geraamd op € 3.700.000. Dit is inclusief

€ 1.300.000 kapitaallasten (rente en afschrijving). De geraamde investeringen in riolering voor 2022 zijn € 500.000.

Kengetallen riolering en waterbeheer

	2019	2020	2021	2022
Riolering gemengd en vuil water	121 km	121 km	122 km	122 km
Riolering hemelwater	63 km	63 km	65 km	65 km
Drukriolering persleiding	268 km	268 km	270 km	270 km
Drukriolering pompunits	1.011 st	1.011 st	1.015 st	1.015 st
Kolken	9.260 st	9.260 st	9.290 st	9.290 st
Wadi's	15 st	15 st	15 st	15 st
Bergingsvijver	11 st	11 st	11 st	11 st
Aansluitingen riolering	10.440 st	10.440 st	10.490 st	10.490 st
Aansluitingen drukriolering	2.670 st	2.670 st	2.710 st	2.710 st
Vervanging riolering	1,1 km	1,1 km	0,5 km	0,5 km
Aanleg hemelwaterriolering	1,1 km	1,1 km	1,7 km	1,7 km
Afgekoppeld verhard oppervlak	0	0	1,9 ha	1,9 ha
Inspectie en reiniging riolering	5 km	5 km	5 km	5 km

Groen

Het onderhoud van het stedelijk groen vindt plaats op basis van beeldkwaliteit. Bij herinrichting van groen wordt gewerkt volgens het vastgestelde groenstructuurplan. De aanleg en het beheer van de ecologische hoofdstructuren en natuurlijke verbindingen binnen het stedelijk gebied, gebeurt in overeenstemming met de kaart groenstructuren, die onderdeel is van het groenstructuurplan.

Jaarlijks worden kleine delen van het openbaar groen en gemeentelijke sportvelden gerenoveerd.

Grootschalige vervangingen van groen worden uitgevoerd in combinatie met kapitaalswerken/reconstructies.

In 2022 wordt de toplaag van het hoofdveld van Sportclub Meddo gerenoveerd. Alle sportvelden worden dan ook gekeurd, en indien nodig worden aanvullende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

In wijk De Pas is gestart met de herinrichting. Dit jaar wordt in de wijk het nodige groen vervangen voor nieuw groen, waarbij aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Het laanbomenbestand in het buitengebied is oud, slechte lanen moeten worden vervangen. Ook in 2022 worden op enkele plekken slechte lanen en laandelen gekapt, en worden weer nieuwe bomen geplant.

De exploitatielasten onderhoud stedelijk groen worden in 2022 geraamd op € 2.300.000. Deze kosten bestaan grotendeels (€ 2.100.000) uit de bijdrage aan de ROVA. De geraamde groeninvesteringen in 2022 bedragen € 900.000.

Kengetallen groen

	2019	2020	2021	2022
Areaal groen	143,4	143,4	143,6	143,6
Vervanging groen	0,2	0,2	0,2	0,2

Kengetallen gebouwen

	2020	2021	2022
Huisvesting organisatie	2	2	2
Brandweer	1	1	1
Begraafplaats	4	4	4
Cultuurhistorie	3	3	3
Sport	9	9	9
Peuterspeelzaal	1	1	1
Niet voor openbare dienst bestemde gebouwen	14	14	14

